

3.12.2025

Kysely paljastaa: Lähes kolmannes ei tiedä, missä on lähin väestönsuoja

Kerrostalojen rakentamiseen erikoistuneen JM Suomen kysely paljastaa, että lähes kolmannes vastaajista ei tiedä, missä lähin väestönsuoja on. Suomessa yli 1 200 neliön uusissa asuinrakennuksissa väestönsuoja on pakollinen. Kerrostalojen rakentajilla on tarkat ohjeet väestönsuojien rakenteellisista ja teknisistä ominaisuuksista.

JM Suomen tuoreen kuluttajakyselyn mukaan reilut 54 prosenttia vastaajista tietää, missä sijaitsee lähin väestönsuoja, mutta noin 30 prosenttia vastaajista ei sitä tiedä. Epävarmoja vastaajia oli noin 16 prosenttia. Yli 40 prosenttia uskoo, että väestönsuoja saadaan käyttöön 72 tunnissa, noin 23 prosenttia ei siihen usko ja ehkä-vastauksen valitsi vajaat 37 prosenttia.

Suomessa väestönsuojelulaki on poikkeuksellisen kattava rakentamisvelvollisuuden ja suojien teknisten vaatimusten osalta. Esimerkiksi uusissa yli 1 200 kerrosneliön kerros- ja rivitaloissa rakentaja vastaa S1-tason väestönsuojien rakentamisesta ja pääosin myös niiden varustamisesta. Taloyhtiö vastaa suojan ylläpidosta sekä tarvittaessa sen käyttöönotosta 72 tunnin sisällä.

JM Suomen suunnittelupäällikkö **Markus Peiponen** kertoo, että väestönsuojat rakennetaan yleensä kerrostalon kellariin, tai yhteisjärjestelmäsopimuksen mukaisesti taloilla voi olla yhteinen suoja, jonka pitää olla enintään 500 metrin päässä.

– Tavallisesti väestönsuojatiloja käytetään verkkokellaritiloina. Kun ne otetaan suojautumistilanteessa käyttöön, verkkoseinät puretaan ja tavarat poistetaan. Työ tehdään väestönsuojavastaavan valvonnassa asukkaiden auttaessa. Uskon, että homma hoituu nopeasti. Kolme vuorokautta on kuitenkin aika pitkä aika, Peiponen miettii.

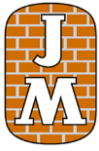
Peiponen toteaa, että Ukrainan sota on lisännyt asunnonostajien kiinnostusta väestönsuojien ominaisuuksiin ja varustukseen. Suuri osa Suomen väestönsuojista on asuinkiinteistöjen, kuten kerrostalojen yhteydessä.

Rakentaja vastaa rakentamisesta ja osasta varustuksia

Väestönsuojien rakentaminen tuo rakentamiseen lisäkustannuksia. Peiponen kertoo, että suojat tehdään yleensä kellarikerrokseen, joten niiden rakentaminen myös hidastaa alkuvaiheen etenemistä. JM-konsernissa vain Suomessa väestönsuojien rakentaminen on lakisääteistä ja aktiivista. Ruotsissa ja Norjassa niiden rakentamista on alettu pohtia uudelleen osana siviilivalmiuden kehittämistä.

Rakentajan vastuulla on tehdä Suomessa S1-tason teräsbetoninen väestönsuoja, joka joko valetaan paikallaan tai tehdään elementeistä. Rakenteen pitää olla ilmatiivis ja kestää räjähdyspaine sekä sirpaleet. Ilmanvaihto tehdään niin, että suoja kattaa säteilyn ja kaasun. JM:n kerrostaloissa väestönsuojat tehdään usein paikalla valettuina.

– Väestönsuojille on tarkat rakennusohjeet, jotka pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja lupahakemuksissa. Suunnitelmissa näkyy esimerkiksi hätäpoistumiskäytävä tai -kuilu, jossa on tiivis ulkopuolista painetta kestävä luukku, Peiponen kertoo.

Ohjeistus on annettu muun muassa vedensaannille, käymälöiden sijoittamiselle ja jätteiden keräilylle. Suojissa on myös laitteita, kuten käsikäyttöinen ilmanvaihtojärjestelmä. Rakentajana JM hankkii tilaan myös varustelaatikon, jossa on esimerkiksi työkaluja ja ensiapuvälineitä.

– S1-tason teräsbetonisessa väestönsuojassa tulee olla sulkuhuone tai sulkutelta, joka estää lian, myrkyllisten aineiden tai radioaktiivisen pölyn kulkeutumisen suojaan ihmisten mukana, Peiponen täydentää.

Vastuuhenkilö ei ole asukkailla tiedossa

Taloyhtiön ei tarvitse erikseen nimetä väestönsuojalle vastuuhenkilöä, mutta sitä suositellaan, jotta suoja saadaan sujuvasti tarvittaessa käyttöön. Kyselyn mukaan 13,5 prosenttia vastaajista tiesi, että henkilö on nimetty tehtävään ja sama määrä tiesi, ettei ole nimetty. Lähes 73 prosenttia ei osannut sanoa, onko vastuuhenkilö nimetty. Vastuuhenkilönä voi toimia esimerkiksi taloyhtiön hallituksen jäsen, isännöitsijä tai ulkopuolinen henkilö, joka vastaa suojan ylläpidosta.

Peiponen ei yllättynyt siitä, että vastaajat olivat hyvin perillä väestönsuojan varustuksesta. Vesisäiliöt ja käymälät sekä ilmanvaihtoon liittyvä ylipainemittari tiedettiin hyvin. Yli puolet piti joditabletteja myös lain mukaan pakollisina, vaikka niitä ei suojassa välttämättä tarvitse olla. Joditabletteja käytetään säteilyvaaratilanteessa viranomaisen suosituksesta.

Väestönsuojat lisäävät asumisen turvallisuutta

Vaikka väestönsuojien rakentaminen tuo lisäkustannuksia, on niiden tekeminen vastuullisuuden kannalta järkevää. Turvallisuus on yksi asumisen laatutekijä. Peiponen myös muistuttaa, etteivät tilat suinkaan seiso tyhjillään, vaan ne toimivat varastotiloina ja ovat muutenkin asukkaiden aktiivisessa käytössä.

Suomessa väestönsuojien rakentaminen kerrosalaltaan yli 1 200 neliömetrin asuinrakennuksiin perustuu vuoden 2011 pelastuslakiin. Lakiin perustuva velvollisuus koskee uudisrakennuksia. Rakentamisvelvollisuus on Suomessa ollut eritasoisena voimassa vuodesta 1959 lähtien.

Kyselyn toteutti Syno International Omnibus-tutkimuksena 16.10.–23.10.2025. Tuhannen vastaajan otos on väestöä demografisesti edustava. Kyselyyn osallistuneista lähes 56 prosenttia asuu kerrostalossa, rivitalossa 16 prosenttia ja omakotitalossa noin 24 prosenttia.

Lisätietoja:

Laura Saraste-Mäkinen, viestintäpäällikkö, JM Suomi, p. 0400 764 148. laura.saraste-makinen@jmoy.fi

JM Suomi Oy on osa JM-konsernia, joka on Pohjoismaiden johtavia asuntojen rakentajia ja asuinalueiden kehittäjiä. Toiminnan pääpaino on asuntojen uudistuotannossa pääkaupunkiseuduilla ja isoissa kasvukeskuksissa Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Konserni toteuttaa myös liikekiinteistöihin ja urakointiin kuuluvia projekteja lähinnä Tukholmassa ja sen lähialueilla. JM pyrkii toiminnassaan pitkäjänteisyyteen ja toteuttaa kestävä kehityksen periaatteita. Konsernin liikevaihto on noin 1,1 miljardia euroa ja sillä on noin 1 800 työntekijää. Yhtiö on noteerattu NASDAQ Tukholman Large Cap -listalla.